

og for deres Skyld skal man gjøre det. Jeg tror nu slet ikke, at denne Lov vil hjælpe til det. Jeg tror, at Nødvendigheden for det er allerbedst og alene tilstrækkelig. Men Tanken i hele det ærede Medlems Foredrag er en helt anden end min, nemlig den, at han vil have Staten til at bestemme, hvordan Alt skal være, medens jeg for Enkeltmand og for Samfundet holder saa vidt som muligt paa Selvstyret igjennem alle Forhold. Det ærede Medlem vil naturligvis have det uvidet til Herregaardene, det ere vi alle enige om, at de maa indrette dem paa, at kommer der en Lov, maa de med berunder. Sa men det vil sige de Herregaarde, der sælge Mælk og købe Mælk, som den ærede sidste Taler sagde, dem vilde han nok have med, og Bøndergaardene. Nei, vi maa have dem med alle sammen, for sikkert er det, at ved Herregaardene er Svinestierens Lugt lige saa stram som omring ved Meierierne, man kan lugte den længe, før man kommer til Herregaarden, og paa den anden Side er der paa disse Steder samlet en Mængde Fjolk paa eet Sted, og derfor bør disse Forhold lige saa godt tages i Betragtning, der som andetsteds. Men det ærede Medlem vilde endogjaa udvide Loven til dem, der kun havde to Køer. Hvorfor saa ikke gaa ned til dem, der have een Ko? Lad os komme under Kontrol Alle sammen, hvorfor ikke? Jeg er overbevist om, at dersom vi skulde have Lovforslaget udvidet dertil, vilde Distriktslægerne langt fra slaa til til det Tilsyn, der skal være. Tro de virkelig, at Distriktslægerne have saadan Tid til at rejse rundt og se paa Meierier, nei, saa maa de indsette et helt andet Syn, for Distriktslægerens Antal mener han jo ikke burde forøges. Nu siger man, at det er særlig fra Meierierne, at Smitten udgaar. Jeg tror nu ikke, det er saa farligt, især hvor man tillige har i sine Love den Bestemmelse — og det har ethvert velindrettet Meieri — at de ikke tage imod Mælken fra syge Køer. Det kan naturligvis ske, indtil man opdager det; men det kan ske, om der saa er nok saa mange Love. Smidlertid er det jo allerede oplyst, at et af de bedste Midler til at rense Mælken er netop Centrifugen, at den særlig udflynger de daarlige Bestanddele, som findes i Mælken. Man siger: Nu har det vist sig, at i de Distrikter, hvor de have Fælles- og Andelsmeierier, har der været store Epidemier. Jeg skal ikke benægte, at de kunne have været Skyld deri, men de Herrer skulde saa Bevist for, at det er Meierierens Skyld. Epidemierne kunne godt have været opstaaede, uden at der var Meierier. (Hjørnbaek: Nei!) Saa, ikke det? Den høitærede Minister mente, at jeg

havde udtalt, at man vilde muligvis fra Herregaardenes Side nok have denne Lov for derigjennem at give Meierierne et vist Knæk ved at lægge en Del Udgifter paa dem, og saa nævnte han kun den ene Ting, men jeg nævnedes tre Ting, og naar Ministeren vil anvende disse Grunde, bør han tage alle Grundene med og ikke læse disse Grunde som en vis Mand læser Biblen. Jeg havde nemlig sagt, at der var tre Ting, der kunde hjælpe til, at de kom i trykkede Forhold, for det Første Bøderne. Sa, dem tog Ministeren med, men jeg tror nu ikke, at de blive til Noget, for jeg er vis paa, at de ville ogsaa uden Loven i det Hele indrette dem saadant, at der ikke behøves nogen Bøde og alt saa heller ikke nogen Lov, men det, som særlig vil komme til at trykke, ere de Udgifter, Synet vil medføre, f. Ex. med Hensyn til Gulvene og de mange andre Ting, som jeg nævnte. Og endvidere er der det aarlige Tilsyn, dette, at man skal have Distriktslægen og de andre Synsmænd. Det er Udgifter, som maa regnes med, og som jeg er overbevist om ville blive mange Gange større end Bøderne. Jeg er fuldt ud enig med det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgfreds (Berg) i den Betragtning, at vi skulde spørge, om det paa de Omraader virkelig er rigtigt, at man griber ind fra det Offentliges Side. Sa dersom der forelaa virkelig beviselige Ulemper, som man kunde sige skade hele det store Samfund, men det foreligger der ikke for Andelsmeierierens Vedkommende til Dato. Men saa da for Fællesmeierierens Vedkommende, siger man. Jeg vil sige: Fællesmeierierne ere kun et Overgangsled til Andelsmeierierne. Fællesmeierierne vare de, som begyndte, og tog Tanken op fra Herregaardene med at samle saa meget Mælk som muligt for at faae det bedste Produkt frem, men efter at Befolkningen har set, at Fællesmeierierne have tjent temmelig store Summer, hvor de have forstaaet deres Sager, siger den: Naar Kontrakterne skulde fornyes, slutte vi ingen Kontrakt; nu gaa vi over til Andelsmeierier, og om saa Nar have vi ingen Fællesmeierier, i det Mindste hvor Befolkningen er med paa Udviklingen. Spørgsmaalet er altsaa dette, om det Offentlige skal gribe ind. Sa, der kan naturligvis være Tilfælde, hvor det er rigtigt, men for mig staaer det saadant, at det i Almindelighed er uden Grund, naar det griber ind i dette Forhold. Jeg siger kun, ogsaa deri er jeg med enig det med ærede Medlem, at hvad Befolkningen vil gjøre selv, det er noget Andet, end naar man kommer og siger til den samme Befolkning: Nu skulde I gjøre det, og jeg er vis paa, at den menige Befolkning